
Istungidokument

A9-0342/2021

9.12.2021

RAPORT

Euroopa Ombudsmani 2020. aasta tegevust käsitleva aastaaruande kohta
(2021/2167(INI))

Petitsioonikomisjon

Raportöör: Eleonora Evi

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI.....	14
TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS.....	17
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS.....	18

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

Euroopa Ombudsmani 2020. aasta tegevust käsitleva aastaaruande kohta (2021/2167(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Ombudsmani 2020. aasta tegevust käsitlevat aastaaruannet,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artikli 10 lõiget 3,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklit 15, artikli 24 lõiget 3 ning artiklit 228 ja artikli 298 lõiget 1,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artikleid 11, 41, 42 ja 43,
  - võttes arvesse ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni,
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi 24. juuni 2021. aasta määrust (EL, Euratom) 2021/1163, millega kehtestatakse ombudsmani ülesannete täitmist reguleeriv kord ja üldtingimused (Euroopa Ombudsmani põhikiri) ning tunnistatakse kehtetuks otsus 94/262/ESTÜ, EÜ, Euratom¹,
  - võttes arvesse Euroopa hea halduse tava eeskirja, mille Euroopa Parlament võttis vastu 6. septembril 2001. aastal,
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja Euroopa Ombudsmani vahel 15. märtsil 2006. aastal sõlmitud koostöö raamlepingut, mis jõustus 1. aprillil 2006. aastal,
  - võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Euroopa Ombudsmani tegevuse kohta,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 54 ja artikli 142 lõiget 2,
  - võttes arvesse petitsioonikomisjoni raportit (A9-0342/2021),
- A. arvestades, et Euroopa Ombudsmani 2020. aasta tegevust käsitlev aastaaruanne esitati 6. septembril 2021. aastal ametlikult Euroopa Parlamendi presidendile ja ombudsman Emily O'Reilly tutvustas 14. juulil 2021. aastal Brüsselis aruannet petitsioonikomisjonile;
- B. arvestades, et ELi toimimise lepingu artiklid 20, 24 ja 228 ning harta artikkel 43 annavad Euroopa Ombudsmanile pädevuse võtta vastu kaebusi, mis puudutavad haldusomavoli juhtumeid ELi institutsioonide, organite, ametite ja asutuste tegevuses, v.a Euroopa Liidu Kohtu ülesannete täitmises õigusemõistjana;
- C. arvestades, et ELi lepingu artikli 10 lõikes 3 sätestatakse, et igal kodanikul on õigus

---

¹ ELT L 253, 16.7.2021, lk 1.

osaleda liidu demokraatias ning et otsuseid tehakse nii avalikult ja nii kodanikulähedaselt kui võimalik;

- D. arvestades, et ELi toimimise lepingu artiklis 15 sätestatakse, et „hea valitsemistava edendamiseks ja kodanikuühiskonna osalemise tagamiseks teevad liidu institutsioonid, organid ja asutused oma tööd võimalikult avalikult“ ning et „igal liidu kodanikul ja igal füüsilisel või juriidilisel isikul, kes elab või kelle registrijärgne asukoht on mõnes liikmesriigis, on õigus pääseda ligi liidu institutsioonide, organite ja asutuste dokumentidele“; arvestades, et kodanike õiguste ja põhivabaduste tagamiseks on väga oluline pakkuda ELi kodanikele kvaliteetseid teenuseid ja hoolitseda selle eest, et ELi haldusteenistused vastaksid nende vajadustele ja muredele;
- E. arvestades, et harta artiklis 41, mis käsitleb õigust heale haldusele, sätestatakse muu hulgas, et „igapähele on õigus sellele, et liidu institutsioonid, organid ja asutused käsitleksid tema küsimusi erapooletult, õiglaselt ning mõistliku aja jooksul“;
- F. arvestades, et harta artiklis 43 on sätestatud, et „igal liidu kodanikul ja igal füüsilisel või juriidilisel isikul, kes elab või kelle registrijärgne asukoht on liikmesriigis, on õigus pöörduda Euroopa Ombudsmani poole seoses liidu institutsioonide, organite või asutuste tegevuses ilmnunud haldusomavoliga, välja arvatud Euroopa Liidu Kohtu tegevus õigusemõistjana“;
- G. arvestades, et ELi toimimise lepingu artikli 298 lõikes 1 on sätestatud, et liidu institutsioone, organeid ja asutusi abistab nende ülesannete täitmisel avatud, tõhus ja sõltumatu Euroopa halduskorraldus;
- H. arvestades, et ombudsman algatas 2020. aastal 370 uurimist, millest 365 põhinesid kaebusel ja viis olid omaalgatuslikud, ning lõpetas 394 uurimist (392 kaebusel põhinevat ja kaks omaalgatuslikku uurimist); arvestades, et enamik uurimisi puudutasid komisjoni (210 uurimist ehk 56,8 %), järgnesid ELi asutused (34 uurimist ehk 9,2 %), Euroopa Personalivaliku Amet (EPSO) (30 uurimist ehk 8,1 %), Euroopa välisteenistus (14 uurimist ehk 3,8 %), Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) (12 uurimist ehk 3,2 %), Euroopa Parlament (11 uurimist ehk 3 %), Euroopa Keskpang (9 uurimist ehk 2,4 %), Euroopa Investeerimispank (9 uurimist ehk 2,4 %) ja muud institutsioonid (41 uurimist ehk 11,1 %);
- I. arvestades, et ombudsmani poolt 2020. aastal lõpetatud uurimiste kolm peamist probleemi olid läbipaistvus, aruandekohustus (juurdepääs teabele ja dokumentidele) (25 %), teeninduskultuur (24 %) ja kaalutusõiguse nõuetekohane kasutamine, sealhulgas rikkumismenetlustes (17 %); arvestades, et muud probleemid hõlmavad eetikaküsimusi ELi haldusasutustes, põhiõiguste austamist, usaldusväärset finantsjuhtimist, rikkumisest teatamist, menetlusõiguste austamist, värbamist ja ELi personaliküsimuste head haldamist;
- J. arvestades, et ombudsmanil on ELi otsustusprotsesside täieliku läbipaistvuse, demokraatliku aruandluskohustuse ja terviklikkuse tagamisel keskne roll;
- K. arvestades, et ombudsmani põhieesmärk on tagada, et kodanike õigusi järgitakse täielikult ning et seoses õigusega ELi institutsioonide, organite või asutuste heale haldusele järgitakse kõige kõrgemaid standardeid;

- L. arvestades, et ombudsman tegutses pärast COVID-19 pandeemia puhkemist aktiivselt selle nimel, et tagada kõigi ELi institutsioonide vastavus kõrgeimatele hea halduse standarditele eesmärgiga kaitsta kodanike õigusi ja suurendada avalikkuse usaldust;
- M. arvestades, et ombudsman uuris komisjoni tööd COVID-19 kriisi ajal ja palus muu hulgas teavet komisjoni ja huvide esindajate vahelise suhtluse läbipaistvuse, erakorraliste riigihangetega seotud otsuste tegemise ning pandeemiaga seotud teaduslike nõuannete läbipaistvuse ja sõltumatuse kohta;
- N. arvestades, et pärast uuringut Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse (ECDC) tegevuse kohta COVID-19 kriisi ajal leidis ombudsman puudujääke ECDC läbipaistvustavades, sealhulgas riskihindamiste aluseks olevates andmetes ja suhtluses rahvusvaheliste partneritega, ning tegi ettepanekuid, mille eesmärk oli parandada avalikkuse kontrolli ECDC tegevuse üle seoses COVID-19 vaktsiinidega;
- O. arvestades, et avalikustamine ja läbipaistvus on ELi õigusloomeprotsessi peamised põhimõtted, mida kinnitab ka Euroopa Liidu Kohtu praktika, mis andis selgeid õiguslikke suuniseid nende täieliku ja järjepideva järgimise tagamiseks; arvestades, et Euroopa Liidu Kohus märkis, et läbipaistvuse ja teabe puudumine nõrgendab kodanike usaldust ELi õigusloomeprotsessi kui terviku õiguspärasuse vastu; arvestades, et vastupidiselt nendele põhimõtetele ei olnud komisjon COVID-19 vaktsiinide läbirääkimistel, ostmisel ja levitamisel läbipaistev;
- P. arvestades, et ELi kodanike õigus saada teavet ja ELi institutsioonide kohustus tagada täielik läbipaistvus, eriti kui tegemist on ELi institutsioonide ja farmaatsiaettevõtete vahel sõlmitud COVID-19 vaktsiinilepingutega, on ülimuslik farmaatsiaettevõtete või ELi institutsioonide mis tahes väidetava õiguse suhtes nende lepingute või COVID-19 vaktsiinidega seotud teavet täielikult või osaliselt varjata või avalikustamata jätta;
- Q. arvestades, et EL on kavandanud taasterahastu „NextGenerationEU“ raames enneolematute kulutuste ja investeeringute perioodi, mis loob ka märkimisväärseid sidemeid erasektoriga, mistõttu on veelgi olulisem, et ELi institutsioonide otsustusprotsess põhineks täielikul läbipaistvusel ja kõige rangematel eetikanormidel, et vältida huvide konflikte ja korrupsioonijuhtumeid;
- R. arvestades, et nõukogu ei järginud ombudsmani lõplikke soovitusi, keeldudes võimaldamast avalikku ja õigeaegset juurdepääsu seadusandlikele dokumentidele, mis käsitlevad kalapüügikvoote kehtestavate iga-aastaste määruste vastuvõtmist, mis sisaldasid olulist keskkonnateavet Århusi määruse tähenduses, kahjustades seeläbi nõukogu otsustamisprotsessi läbipaistvust; arvestades, et ombudsman leidis, et nõukogu otsus kujutab endast haldusomavoli, rõhutades, et nõukogu ei suuda ikka veel täielikult mõista demokraatia ja otsuste tegemise läbipaistvuse kriitilist seost;
- S. arvestades, et ombudsman algatas uurimise seoses nõukogu keeldumisega Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariigi äriühingute sponsoriuse küsimuse käsitlemisest; arvestades, et ombudsman tuvastas nõukogu tegevusetuses haldusomavoli, kuna ta ei kõrvaldanud maineriske, mida sellised kommertsponsorlused toovad kaasa eesistujariigi erapooletusele ja ELi kui terviku kuvandile;
- T. arvestades, et ombudsman väljendas muret seoses komisjoni praeguste tavadega

pestitsiidides kasutatavate toimeainete heakskiitmisel ning seoses asjaoluga, et vastavalt komisjoni huvide konflikti kontrollimise süsteemile ei pea komisjoni nõustavad välised teadusekspertid deklareerima finantshuve, mis jäävad alla 10 000 euro suuruse piirmäära;

- U. arvestades, et ombudsman leidis, et komisjon oleks pidanud kriitilisemalt uurima kõiki huvide konflikti riske, enne kui sõlmis lepingu uuringu läbiviimiseks keskkonnaalaste, sotsiaalsete ja äriühingu üldjuhtimise eesmärkide integreerimise kohta ELi panganduseeskirjadesse ettevõttega BlackRock Investment Management, mis haldab investeringuid fossiilkütustesse ja pangandussektorisse, mis on uute keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimiseeskirjade kohaldamisalasse kuuluvad valdkonnad; arvestades, et ombudsman rõhutas, et ELi riigihanke-eeskirjad ei ole huvide konfliktide vältimiseks piisavalt ranged ja selged;
- V. arvestades, et Euroopa Investeerimispanka (EIP) endine asepresident lahkus EIP halduskomiteest 2020. aasta novembris ja liitus vähem kui kolme kuu pärast Hispaania hargmase kommunaalettevõtte Iberdrola juhatusega; arvestades, et EIP endine asepresident vastutas EIP laenuhingute eest Hispaanias, sealhulgas seoses Iberdrolaga; arvestades, et alates 2019. aastast sai Iberdrola tohutuid laene kokku 1,39 miljardi euro väärtuses, mis teeb sellest EIP ühe viimaste aastate tippkliendi; arvestades, et see juhtum annab tunnistust EIPs seni lahendamata vastuolulisest tavast lubada liikmesriikide nimetatud asepresidentidel otsustada oma päritoluriikidele antavate laenude üle, mis võib põhjustada huvide konflikti;
- W. arvestades, et komisjoni suutmatust viia enne ELi ja Mercosuri vahelise kaubanduslepingu üle peetavate läbirääkimiste lõpetamist lõpule kestlikkusele avalduva mõju hindamine on ombudsmani sõnul haldusomavoli; arvestades, et ombudsmani järeldestes rõhutati, et komisjon eiras oma suuniseid kestlikkusele avalduva mõju hinnangute kasutamise kohta enne kaubandusläbirääkimiste lõpetamist;
- X. arvestades, et ombudsman leidis haldusomavoli juhtumeid Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) otsuses kiita heaks oma tollaegse tegevdirektori nimetamine finantssektori lobiühenduse Euroopa Finantsturgude Assotsiatsiooni (AFME) tegevjuhiks, vähendamata huvide konflikti ohtu ning võimaldades talle jätkuvalt juurdepääsu konfidentsiaalsele teabele; arvestades, et EBA on alustanud ombudsmani soovitude elluviimist, mis võimaldab ombudsmanil uurimise lõpetada;
- Y. arvestades, et komisjoni petitsioonide käsitlemise strateegias viidatakse komisjoni 2016. aasta teatisele „ELi õigus: parema kohaldamisega paremad tulemused“, mille eeskirjadega ei ole kehtestatud petitsioonidega seotud haldusmenetlust ega -tavasid; arvestades, et komisjoni lähenemisviis, mille tulemuseks on süstemaatiline keeldumine võtmast meetmeid konkreetsete petitsioonide ja ELi toimimise lepingu artikliga 6 seotud valdkondi puudutavate petitsioonide puhul, on vastuolus ELi toimimise lepingu artikli 227 sätetega ning tekitab kodanike seas nõrdimust ja pettumust, vähendades ühtlasi võimalust tuvastada liikmesriikides esinevaid ELi õigust puudutavaid süstemaatilisi puudujääke;
- Z. arvestades, et paljud petitsioonikomisjonile laekunud petitsioonid on seotud Euroopa Komisjoni vähese läbipaistvusega ning nõuavad komisjoni, liikmesriikide ja

farmaatsiatööstuse vahel allkirjastatud COVID-19 vaktsiinilepingute täielike üksikasjade ja patsientidega tehtud kliinilisi uuringuid käsitlevate andmete avaldamist;

- AA. arvestades, et ombudsman on õiguskaitsemehhanism kodanikele, kellel on probleeme juurdepääsuga ELi institutsioonide valduses olevatele dokumentidele; arvestades, et märkimisväärse osa ombudsmani 2020. aasta uurimiste tulemusel võimaldati juurdepääs laiemat avalikku huvi pakkuvatele dokumentidele, hoolimata asjaolust, et kohaldatavad ELi õigusaktid on läbivalt ebapiisavad, kuna need on aegunud ega kajasta ELi institutsioonide praeguseid tavasid;
- AB. arvestades, et ombudsman kehtestas meetmed, mille eesmärk on edendada ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni paremat ja järjepidevamat rakendamist ELi üldises halduses, ning käivitas strateegilise algatuse selle kohta, kuidas komisjon arvestas puuetega töötajate erivajadustega COVID-19 hädaolukorra tingimustes;
- AC. arvestades, et ombudsman algatas uurimise selle kohta, kuidas komisjon tagab, et Ungari ja Portugal kasutavad Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vahendeid puuetega inimeste hooldusasutuste jaoks kooskõlas hartast, Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide määrusest ja ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonist tulenevate õiguslike kohustustega;
1. kiidab Euroopa Ombudsmani 2020. aasta aruande heaks ja on rahul selle ladusa esitusega, mis hõlmab olulisemaid fakte ja arve ombudsmani 2020. aasta töös;
  2. õnnitleb Emily O'Reillyt tema suurepärase töö eest ELi institutsioonide, organite, asutuste ja ametite avatuse, aruandekohustuse ja usaldusväärse suurendamisel, kaitstes seeläbi kodanike põhiõigusi, eriti sel traagilisel aastal, mida iseloomustavad COVID-19 pandeemia puhkemise laastavad tagajärjed; tuletab meelde, et läbipaistvus on osa õigusriigi põhimõttest ja see on üks osalisdemokraatia peamisi põhimõtteid;
  3. tuletab meelde, et ombudsman võib esitada soovitusi, teha ettepanekuid lahenduste kohta ja pakkuda välja võimalusi haldusomavoli juhtumitega seotud probleemide lahendamiseks; märgib, et kui kaebus ei kuulu ombudsmani pädevusse, võib ombudsman soovitada kaebuse esitajal pöörduda mõne teise asutuse või petitsioonikomisjoni poole; märgib, et 2020. aastal sai ombudsman rohkem kui 1400 kaebust, mis ei kuulunud tema pädevusse peamiselt seetõttu, et need ei puudutanud ELi haldustegevust;
  4. on ombudsmanile tänulik selle eest, et ta jälgib, kuidas ELi eesliiniasutused pandeemia ajal oma tegevust korraldavad, ja et ta rõhutab nende kohustust tagada läbipaistvus; väljendab heameelt küsimuse üle, mille ombudsman esitas Euroopa Komisjonile ning mis puudutab komisjonile esitatavate teaduslike nõuannete, huvirühmade esindajatega kohtumiste ning komisjoni erakorraliste riigihangetega seotud otsuste läbipaistvust;
  5. avaldab ombudsmanile tunnustust tema konstruktiivse koostöö eest Euroopa Parlamendiga, eelkõige petitsioonikomisjoniga, aga ka teiste ELi institutsioonidega; kiidab ombudsmani tema suutlikkuse eest parandada kodanikele pakutavate teenuste kvaliteeti ja kättesaadavust ning asjaolu eest, et pandeemiast hoolimata tema põhitöö ei takerdunud ega esinenud häireid kaebuste käsitlemisel;

6. märgib, et ombudsmani töö tulemusena on ELi institutsioonides ja asutustes tehtud positiivseid muudatusi;
7. rõhutab, kui oluline on ELi institutsioonide töös läbipaistvus ja hea haldus; peab kahetsusväärseks asjaolu, et komisjon ei andnud piisavaid selgitusi ombudsmani taotlustele saada teavet tema COVID-19 kriisi ajal tehtud töö põhielementide kohta; kutsub komisjoni üles selgitama enda erakorralisi riigihankeid käsitlevat otsustusprotsessi, sealhulgas mitmesuguste komiteede liikmete ametissenimetamise menetlusi, et tagada selle protsessi täielik läbipaistvus;
8. märgib, et komisjon on tunnistanud, et vaktsiinide turul valitseb tihe konkurents; on veendunud, et Euroopa kodanike huvides on tagada COVID-19 vaktsiinide eelostulepingute ja ostulepingute osas selgus ja läbipaistvus ning et see peab olema ülimuslik tootjate nõudmise suhtes kehtestada konfidentsiaalsusklauslid; rõhutab, et eriti seoses COVID-19 kriisiga on ülimalt oluline usaldus kodanike ja institutsioonide vahel; ergutab ombudsmani jätkama oma uurimisi ja paluma komisjonil avaldada ülalnimetatud eelostulepingute ja ostulepingute redigeerimata versioonid; nõuab tungivalt, et komisjon tagaks COVID-19 vaktsiinide uurimise, väljatöötamise, ostmise ja levitamise kõigi üksikasjade täieliku läbipaistvuse, avaldades eelostulepingute ja ostulepingute redigeerimata versioonid ning seades kõigi üksikasjade avalikustamise tulevastes COVID-19 vaktsiini käsitlevates lepingutes farmaatsiaettevõtetega peetavate edasiste läbirääkimiste eeltingimuseks; rõhutab, et igasugune läbipaistvuse puudumine COVID-19 pandeemia kontekstis on vastuolus kodanike õigusega saada teavet ning õhutab väärinfo levitamist ja usaldamatust;
9. rõhutab, et ülimalt oluline on tagada ombudsmani poolt pärast tema strateegilist uurimist tehtud ettepanekute täielik ja järjepidev rakendamine, et parandada läbipaistvuse tavadid ja ECDC üldist tööd, mis on väga vajalik COVID-19 vaktsiinide kohta olulise teabe kogumiseks ja avalikustamiseks ning üldsuse usalduse suurendamiseks ELi COVID-19 vaktsineerimisstrateegia vastu;
10. toetab ombudsmani tema töös, mille eesmärk on tagada, et kodanikud saaksid täiel määral kasutada oma demokraatlikke õigusi, osaledes muu hulgas otseselt ELi institutsioonide otsustusprotsessis ja jälgides selle igat sammu ning omades juurdepääsu kogu asjakohasele teabele, nagu on sätestatud ka Euroopa Liidu Kohtu praktikas;
11. tunneb heameelt ombudsmani tegevuse üle seoses komisjonile esitatud taotlustega anda avalikkusele juurdepääs dokumentidele, mis on seotud liikmesriikide taaste- ja vastupidavuskavadega, mille vastu on suur avalik huvi ja mis on seotud taasterahastu „NextGenerationEU“ raames eraldatava enneolematult suure summaga; tunneb heameelt selle üle, et komisjon on juba teinud kättesaadavaks taaste- ja vastupidavusrahastut käsitleva ulatusliku materjali; rõhutab, et sellega seoses on vaja suuremat läbipaistvust ja asjaomaste asutuste tugevdatud järelevalvet, sealhulgas ombudsmani tõhustatud järelevalvet ELi rahaliste vahendite haldusmenetluste üle; kutsub ombudsmani üles uurima koos Euroopa ombudsmanide võrgustiku liikmetega muid võimalikke meetmeid nende pädevuse piires ELi vahendite eraldamise ja kasutamise järelevalve suhtes, et kaitsta liidu kodanike õigusi võimalike huvide konfliktide ja korrupsioonijuhtumite ning õigusriigi põhimõtete rikkumise eest, aidates kaasa ELi institutsioonide usaldusväärsuse, täieliku läbipaistvuse ja demokraatliku

aruandekohustuse tagamisele;

12. rõhutab, et õigusloomeprotsessi läbipaistvus on esindusdemokraatia põhielement; peab kahetsusväärseks asjaolu, et nõukogu praeguste otsustusprotsesse puudutavate tavade läbipaistvus on endiselt puudulik; taunib asjaolu, et nõukogu takistab jätkuvalt kodanike otsesest ja õigeaegset juurdepääsu nõukogu seadusandlikele dokumentidele käimasoleva õigusloomeprotsessi ajal, rikkudes sellega kodanike õigust tõhusalt otsustusprotsessis osaleda;
13. tunnustab ombudsmani tema sihikindla tegutsemise eest selle nimel, et saavutada ELi otsustamisprotsessis ülim läbipaistvus; tuletab meelde, et oma 17. jaanuari 2019. aasta resolutsioonis Euroopa Ombudsmani strateegilise uurimise OI/2/2017/TE kohta, mis käsitleb õigusloomeprotsessi läbipaistvust nõukogu ettevalmistavates organites², toetas parlament ombudsmani ettepanekuid õigusloome läbipaistvuse kohta; rõhutab vajadust jälgida ombudsmani soovitude rakendamist, mis käsitlevad kolmepoolsete kohtumiste läbipaistvust; kutsub nõukogu üles suurendama jõupingutusi läbipaistvuse tagamisel, eelkõige registreerides ja avaldades liikmesriikide seisukohti ning tehes kättesaadavaks rohkem kolmepoolsete kohtumiste dokumente, et tagada kodanike demokraatlike õiguste järgimine;
14. peab positiivseks, et laiema strateegilise töö kontekstis ELi halduse kohta COVID-19 kriisile reageerimisel algatas ombudsman omaalgatusliku uurimise ka nõukogu kehtestatud erakorraliste otsustusmenetluste kohta; julgustab nõukogu oma töö parandamiseks järgima ombudsmani ettepanekuid;
15. nõuab tungivalt, et komisjon hoiduks pestitsiidides kasutatavate toimeainete heakskiitmisest juhtudel, kui on kindlaks tehtud kriitilise tähtsusega probleemsed valdkonnad või kasutamise ohtlikkus või kui on vaja täiendavaid andmeid, mis kinnitavad nende ohutust, võttes arvesse pestitsiidide kasutamise niigi tõsiseid tagajärgi inimeste tervisele ja keskkonnale;
16. kutsub komisjoni üles tagama pestitsiidides sisalduvate toimeainete heakskiitmise protsessi, mis oleks täiesti läbipaistev ja ilma huvide konfliktideta; märgib, et Euroopa kodanikualgatus „Päästkem mesilased ja põllumajandustootjad!“ on kogu ELis kogunud üle miljoni allkirja ja et algatuses nõutakse ELis sünteetiliste pestitsiidide kasutamise järkjärgulist lõpetamist, meetmeid elurikkuse taastamiseks ja põllumajandustootjate toetamist kestlikule põllumajandusele üleminekul; palub ombudsmanil jätkata ELi tasandil kehtivate süsteemide uurimist tagamaks, et praegune poliitika ja menetluslikud kaitsemeetmed selles valdkonnas tagavad inimeste tervise ja keskkonna kaitse kõrgeima taseme ning et teaduslike tõendite kogumine ja uurimine on täiesti läbipaistev, täpne ja vaba huvide konfliktidest;
17. tuletab meelde, et ombudsman lõpetas 2020. aasta märtsis uurimise selle kohta, kuidas komisjon tagab, et teda nõustavatel teadlastel ei ole huvide konflikti; kutsub komisjoni üles parandama komisjoni nõustavate teadusekspertide sõltumatuse hindamisprotsesse, sealhulgas rakendama täielikult ombudsmani selleteemalisest uurimisest tulenevaid soovitusi, tagades, et asjaomastel ekspertidel ei oleks huvide konflikti;

---

² ELT C 411, 23.12.2020, lk 149.

18. ergutab ombudsmani algatama uurimise komisjoni strateegilise lähenemisviisi kohta petitsioonide käsitlemisel, kuna komisjoni tegevus, mis piirdub vaid teemadega, mida ta peab strateegiliselt oluliseks või mis peegeldavad läbivaid probleeme, jättes seega välja üksikjuhtumid, võib mõjutada kodanike petitsiooniõigust ja õigust heale haldusele;
19. kritiseerib komisjoni selle eest, et ta ei viinud enne ELi–Mercosuri kaubanduslääbirääkimiste lõpetamist lõpule kestlikkusele avalduva mõju hindamist; tuletab meelde parlamendi seisukohta, et vabakaubanduslepingute keskkonna- ja sotsiaalset mõju tuleb enne kaubanduslääbirääkimiste lõppemist põhjalikult hinnata;
20. kritiseerib nõukogu eesistujaks olnud liikmesriikide otsust kasutada ettevõtete sponsorlust, kuna see kätkeb endas ohtu kahjustada tõsiselt ELi mainet, ning rõhutab, et edaspidi on oluline igasugusest sponsorlusest hoiduda; peab esmatähtsaks võtta vastu väga ranged eeskirjad, mis takistavad selliste tavade kasutamist, et kaitsta nõukogu ja ELi kui terviku mainet ja usaldusväarsust; kutsub liikmesriike üles täitma oma kohustust teha ombudsmaniga koostööd, tagades täieliku läbipaistvuse;
21. tunnustab ombudsmani tööd selle nimel, et kaitsta ELi kodanike õigust juurdepääsule ELi institutsioonide valduses olevatele dokumentidele ja teha dokumendid kodanikele kättesaadavaks kõigis ELi ametlikes keeltes; tunneb heameelt ombudsmani algatuse üle kiirmenetluse kohta, mis on seotud dokumentidele juurdepääsu juhtumitega ning mille eesmärk on teha nõutud dokumentide kohta otsus 40 tööpäeva jooksul; rõhutab, et 2020. aastal on üldsusele juurdepääsu kaebuste käsitlemiseks kulunud keskmine aeg kolmandik ajast, mis kulus enne selle menetluse kasutusele võtmist 2018. aastal; peab äärmiselt oluliseks tagada täielik läbipaistvus ja avalikkuse juurdepääs ELi institutsioonide valduses olevatele dokumentidele, et kindlustada kodanike demokraatlike õiguste kõrgeim kaitse ja nende usaldus ELi institutsioonide vastu; on veendunud, et määruse (EÜ) nr 1049/2001³ läbivaatamine peab toimuma esmajärjekorras; peab kahetsusväärseks asjaolu, et dokumentidele juurdepääsu käsitlevad ELi õigusaktid on väga vananenud, takistades seega ka ombudsmani tegevust selles küsimuses;
22. kiidab heaks ombudsmani korduva sihikindla tegutsemise selle nimel, et ära hoida pöörduksejuhtumeid, sealhulgas selliseid, nagu toimus Euroopa Pangandusjärelevalves, mis veenis seda asutust toetama ombudsmani soovitusel kehtestada uus poliitika töötajate töösuhtejärgsete piirangute ja keeldude hindamiseks, samuti uued menetlused lahkuvate töötajate konfidentsiaalsele teabele juurdepääsu viivitamatuks peatamiseks;
23. kutsub ombudsmani üles jätkama oma tööd, et aidata tagada kõigi pöörduksejuhtumitega seotud ELi ametnike nimede õigeaegne avaldamine ning kindlustada kogu asjassepuutuva teabe täielik läbipaistvus;
24. tunneb heameelt ombudsmani algatatud uurimise üle selle kohta, kuidas EIP käsitles oma endise asepresidendi töölt lahkumise järgset taotlust asuda juhtivale ametikohale Hispaania ettevõttes Iberdrola, mis oli saanud EIP-lt tohututes summadest laene; kritiseerib seda, et EIP ei reageerinud parlamendi nõudmisele lisada EIP halduskomitee käitumisjuhendisse sätet, mis takistab komitee liikmeid otsustamast laenude andmisest ja

---

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele, EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43.

projektide elluviimise üle oma päritoluriigis; kutsub EIPd üles täielikult ja järjekindlalt täitma parlamendi nõudmisi ning tugevdama oma usaldusväärusreegleid ja nende järgimist, et vältida huvide konflikte ja maine kahjustamist;

25. väljendab heameelt ombudsmani uurimiste üle pagulaste põhiõiguste kaitse kohta, sealhulgas selle kohta, kuidas Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet (Frontex) tegeleb põhiõiguste rikkumistega ja oma volituste laiendamisega, kaebuste esitamise mehhanismi läbipaistvuse ja tõhususega ning põhiõiguste ametniku rolli ja sõltumatusena; kutsub ombudsmani üles olukorda jälgima, pidades silmas komisjoni tulevase meetmeid ja uurides, kuidas komisjoni loodud järelevalvemehhanismi abil kontrollitakse ELi rahastatavate piirihaldusoperatsioonide tõhusust; rõhutab, et väga oluline on ombudsmani uurimine selle kohta, kuidas komisjon tagab, et liikmesriikide ametiasutused austavad piirihaldusoperatsioonides põhiõigusi;
26. palub komisjonil täielikult ja õigeaegselt järgida ombudsmani soovitusi, mille ta esitas pärast BlackRocki juhtumi uurimist, võttes vastu rangemad ja selgemad eeskirjad, sealhulgas oma sisemiste suuniste raames, mille eesmärk on vältida huvide konflikte kõigis riigihangetega seotud menetlustes, et muu hulgas tagada ELi tasandil uute keskkonnaalaste, sotsiaalsete ja äriühingu üldjuhtimise küsimusi käsitlevate eeskirjade vastuvõtmisega seotud otsustusprotsesside usaldusväärsus;
27. toetab ombudsmani tegevust, mille eesmärk on tagada ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni täielik ja järjepidev rakendamine ELi üldises halduses, sealhulgas loetelu parimatest tavadest, mis on koostatud selleks, et edendada kogu ELi üldises halduses ühtset lähenemisviisi, võttes arvesse puuetega töötajate erivajadusi COVID-19 hädaolukorra kontekstis; kiidab heaks ombudsmani uurimised, mis on algatatud puuetega inimeste kaebuste alusel, ja ergutab tema tööd aktiivse osalejana ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni ELi raamistikus; tuletab sellega seoses meelde, et 2020. aastal tegutses ombudsman ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni ELi raamistiku juhina;
28. peab positiivseks hea halduse tava auhinna väljaandmise jätkamist, mille eesmärk on tunnustada ELi institutsioonide algatusi ja projekte, millel on Euroopa Liidu kodanike elule positiivne mõju; on arvamusel, et selle auhinna suurem kajastamine meedias näitaks Euroopa kodanikele, et ELi institutsioonid tegutsevad konkreetsete lahenduste leidmise nimel;
29. nõuab tungivalt, et komisjon uuriks, kuidas kasutati Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vahendeid, mis eraldati puuetega isikute hooldusasutuste ehitamiseks Ungaris ja Portugalis;
30. rõhutab, et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vahendeid on eraldatud eesmärgiga edendada puuetega inimeste õigust elada iseseisvalt ja kuuluda kogukonda; rõhutab, et on hädavajalik jälgida ELi vahendeid, mis on eraldatud eesmärgiga, et neid kasutataks deinstitutionaliseerimise toetamiseks liikmesriikides;
31. märgib, et ombudsmanile esitatud kaebuste arv on viimastel aastatel veidi suurenenud, mis näitab, et rohkem kodanikke on nüüd teadlikud institutsiooni olemasolust ja selle väga kasulikust tööst avalike huvide kaitsmisel;

32. rõhutab, et liikmesriigid peaksid täitma oma kohustusi diskrimineerimiskeelu põhimõtte rakendamisel ning pöörama erilist tähelepanu sellele, et oleks tagatud puuetega inimeste osalemine projektide ettevalmistamises ja elluviimises;
33. tunneb heameelt asjaolu üle, et 2020. aastal oli lõpetatud juhtumite ombudsmani poolse uurimise keskmine kestus viis kuud, mis on parem kui eelmisel aastal, mil see kestus oli seitse kuud;
34. märgib rahuloluga, et 57 % juhtumitest lõpetati 2020. aastal vähem kui kolme kuuga ja juhtumid, mille lahendamiseks kulus kuni 18 kuud, moodustasid vaid 1 %, kusjuures aasta varem oli see osakaal 10 % ja 2013. aastal 27 %; hindab seetõttu kodanike tõstatatud probleemide lahendamiseks tehtud jõupingutusi ja kutsub kõiki asjaomaseid institutsioone üles Euroopa Ombudsmani büroo taotlustele õigeaegselt vastama;
35. märgib, et Euroopa Ombudsmani vastutusalast välja jäävate kaebuste arv on aastate jooksul püsinud suhteliselt stabiilsena (2020. aastal 1420, 2019. aastal 1330 ja 2018. aastal 1300 juhtumit); märgib, et 2020. aasta aruande kohaselt ei puuduta enamik neist kaebustest ELi haldust; kiidab heaks büroo jõupingutused kodanike paremaks teavitamiseks ombudsmani volitustest; juhib ühtlasi tähelepanu vajadusele parandada teabevahetust ja teadlikkust kaebuste eri vormidest, mida kodanikud saavad esitada riiklikul ja Euroopa tasandil; rõhutab, et selles on oma roll ka parlamendil ja parlamendiliikmetel;
36. märgib, et ombudsmani ettepanekute heakskiitmise määr ELi institutsioonides oli 2020. aastal 79 %, mis on võrreldes eelmise aastaga veidi paranenud; on kindlalt veendunud, et liidu institutsioonid, ametid ja organid peavad täielikult ja järjepidevalt järgima ombudsmani lahendusi, soovitusi ja ettepanekuid;
37. rõhutab Euroopa ombudsmanide võrgustiku ning selle kaudu riiklike ja piirkondlike ombudsmanidega igal aastal korraldatavate kohtumiste tähtsust, mille eesmärk on veelgi suurendada teadlikkust sellest, mida ombudsmani büroo saab Euroopa kodanike heaks teha; tunneb heameelt selle üle, et ombudsman hoidis pandeemia ajal korrapäraselt kontakti oma riiklike kolleegidega ning korraldas ja juhtis 2020. aasta jooksul veebiseminare sellistel teemadel nagu pandeemia tagajärjed, kriisile reageerimise kogemuste jagamine ja parimate tavade tutvustamine ning tehisintellekti mõju; tunnustab Euroopa Ombudsmanide võrgustiku suurt panust oma liikmete ülesannete ja volituste kohta teabe andmisel ning samuti Euroopa õiguse nõuetekohase rakendamise edendamisel; kutsub ombudsmanide võrgustikku üles arutama, mida riiklikud ja piirkondlikud ombudsmanid saaksid ära teha selleks, et kaasata ELi kodanikud aktiivsemalt ELi otsustusprotsessi; ergutab edasist koostööd Euroopa ombudsmanide võrgustiku liikmete vahel, sealhulgas tulevaste paralleelsete uurimiste edendamisel;
38. tunnustab ombudsmani digiplatvormidel toimuva tegevuse eest, mis aitab suurendada ELi kodanike teadlikkust tema tööst; märgib, et 2020. aastal oli kõige kiiremini kasvav kanal Instagram, kus vaatajaskond kasvas aastaga 71 % (1068 uut jälgijat); LinkedInis suurenes jälgijate arv 34 % (1237 uut jälgijat) ja Twitteris, kus ombudsmanil on kõige suurem vaatajaskond, jõudis jälgijate arv 2020. aasta detsembris 29 200-ni, mis tähendab 11 %-st kasvu (2870 uut jälgijat);
39. õnnitleb ombudsmani ametikoha loomise 25. aastapäeva puhul, rõhutades, et alates

1995. aastast on büroo käsitlenud üle 57 000 kaebuse ja viinud läbi üle 7300 uurimise, mis on oluliselt kaasa aidanud ELi institutsioonide eetiliste ja aruandekohustuse standardite parandamisele paljudes valdkondades; kiidab heaks ombudsmani strateegia aastani 2024, mille eesmärk on suurendada ombudsmani büroo mõju, nähtavust ja tähtsust ning määrata kindlaks ombudsmani praeguse ametiaja eesmärgid ja prioriteedid, mille seas on kodanike teadlikkuse suurendamine ombudsmani tööst;

40. väljendab heameelt ombudsmani uue põhikirja vastuvõtmise üle, mille sätted täpsustavad ombudsmani rolli ja lisavad talle täiendavaid pädevusi valdkondades, mis on seotud rikkumisest teatamise, ahistamise ja huvide konfliktidega ELi institutsioonides, organites ja ametites; peab äärmiselt oluliseks eraldada ombudsmanile suurem eelarve, et anda talle vajalikud vahendid tema üldise töökoormusega tõhusaks toimetulekuks;
41. kiidab heaks ombudsmani praktilised soovitused ELi haldusteenistustele seoses 24 ametliku keele kasutamisega avalikkusega suhtlemisel; rõhutab, et need soovitused on Euroopa rikkaliku keelelise mitmekesisuse kaitsmiseks hädavajalikud; tuletab meelde, et ELi institutsioonid peaksid paremini tagama keelte võrdsuse; märgib, et ELi institutsioonide veebisaidid peaksid kõigi 24 ELi ametliku keele võrdsust paremini kajastama, ning peab kahetsusväärseks asjaolu, et ELi institutsioonide veebisaitide paljud osad on endiselt kättesaadavad ainult mõnes keeles;
42. tunneb heameelt ombudsmani püüdluste üle suurendada kodanike osalemist liidu otsustusprotsessis;
43. on rahul ombudsmani uue veebisaidiga, mis on dünaamilisem ja Euroopa kodanike jaoks lihtsamini kasutatav; ergutab ombudsmani laskma tõlkida rohkem oma kirjutisi kõigisse ELi ametlikesse keeltesse;
44. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon ja petitsioonikomisjoni raport nõukogule, komisjonile, Euroopa Ombudsmanile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning liikmesriikide ombudsmanidele või samalaadsetele pädevatele organitele.

SELETUSKIRI

Euroopa Ombudsmani 2020. aasta tegevust käsitlev aastaaruanne esitati ametlikult Euroopa Parlamendi presidendile 6. septembril 2021. aastal ning ombudsman Emily O'Reilly tutvustas Brüsselis aruannet petitsioonikomisjonile 14. juulil 2021. aastal.

Ombudsmani pädevused on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklites 24 ja 228.

ELi toimimise lepingu artiklis 24 ning ELi põhiõiguste harta artiklis 43 on sätestatud Euroopa Ombudsmanile kaebuse esitamise õigus.

ELi toimimise lepingu artikli 228 kohaselt on Euroopa Ombudsman, kelle valib Euroopa Parlament, volitatud igalt liidu kodanikult või igalt füüsiliselt või juriidiliselt isikult, kes elab või kelle registrijärgne asukoht on mõnes liikmesriigis, vastu võtma kaebusi haldusomavoli juhtude kohta liidu institutsioonide, organite või asutuste tegevuses, välja arvatud Euroopa Liidu Kohus, kui see tegutseb õigusemõistjana.

ELi toimimise lepingu artikli 15 sätted on tihedalt seotud ka ombudsmani tööga, kuna nendes on sätestatud, et hea valitsemistava edendamiseks ja kodanikuühiskonna osaluse tagamiseks peavad liidu institutsioonid, organid, asutused ja ametid tegema oma tööd võimalikult avalikult. Lisaks nähakse sellega ette, et Euroopa Parlament ja nõukogu peavad seadusandliku akti eelnõu arutamisel ja hääletamisel olema avalikud ning et igal liidu kodanikul ja igal füüsilisel või juriidilisel isikul, kes elab või kelle registrijärgne asukoht on mõnes liikmesriigis, peab olema õigus tutvuda liidu institutsioonide, organite ja asutuste dokumentidega.

Täiendavad nurgakivid, mis on eriti seotud ombudsmani rolliga, on ELi toimimise lepingu artikli 298 lõige 1, milles on sätestatud, et „liidu institutsioone, organeid ja asutusi abistab nende ülesannete täitmisel avatud, tõhus ja sõltumatu Euroopa halduskorraldus“, ning Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 41 lõige 1, milles rõhutatakse, et „igaühel on õigus sellele, et liidu institutsioonid, organid ja asutused käsitleksid tema küsimusi erapooletult, õiglaselt ning mõistliku aja jooksul“.

2020. aastal pöördus ombudsmani teenistuste poole abi saamiseks 20 302 kodanikku, kellest 16 892-le anti nõu ombudsmani veebisaidil oleva interaktiivse juhendi kaudu. Ülejäänud 1262 taotlusele vastasid ombudsmani teenistused ning 2148 pöördumist käsitles ombudsman kaebustena.

2180st ombudsmani poolt 2020. aastal käsitletud kaebusest 728 kuulus ombudsmani pädevusse ning 1420 jäi ombudsmani pädevusalast välja.

Ombudsman algatas 2020. aastal 370 uurimist, millest 365 põhinesid kaebusel ja viis olid omaalgatuslikud, ning lõpetas 394 uurimist (392 kaebusel põhinevat ja kaks omaalgatuslikku uurimist).

Enamik uurimisi puudutasid komisjoni (210 uurimist ehk 56,8 %), järgnesid ELi asutused (34 uurimist ehk 9,2 %), Euroopa Personalivaliku Amet (EPSO) (30 uurimist ehk 8,1 %), Euroopa välisteenistus (14 uurimist ehk 3,8 %), Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) (12 uurimist ehk 3,2 %), Euroopa Parlament (11 uurimist ehk 3 %), Euroopa Keskpank

(9 uurimist ehk 2,4 %), Euroopa Investeerimispank (9 uurimist ehk 2,4 %) ja muud institutsioonid (41 uurimist ehk 11,1 %).

Ombudsmani poolt 2020. aastal lõpetatud uurimiste kolm peamist probleemi olid läbipaistvus ja aruandekohustus (juurdepääs teabele ja dokumentidele) (25 %), teeninduskultuur (24 %) ja kaalutusõiguse nõuetekohane kasutamine (sealhulgas rikkumismenetlustes) (17 %). Muud probleemid hõlmasid eetikaküsimusi, põhiõiguste austamist, usaldusväärset finantsjuhtimist, rikkumisest teatamist, menetlusõiguste austamist, värbamist ja ELi personaliküsimuste head haldamist.

Aastal 2020 tähistatakse ka Euroopa Ombudsmani 25. aastapäeva. Raportöör soovib ombudsmani õnnitleda, sest alates ombudsmani büroo loomisest 1995. aastal on see aidanud oluliselt kaasa ELi institutsioonide eetiliste ja aruandlusstandardite parandamisele paljudes valdkondades. Raportöör kiidab heaks ombudsmani strateegia aastani 2024, mille eesmärk on suurendada ombudsmani büroo töö mõju, ning väljendab heameelt Euroopa ombudsmani uue põhikirja vastuvõtmise üle, mille sätted tugevdavad ombudsmani rolli ja lisavad talle uusi pädevusi. Raportöör peab oluliseks suurendada ombudsmani eelarvet, et anda talle vajalikud vahendid tema üldise töökoormusega tõhusaks toimetulekuks.

Raportöör hindab ombudsmani märkimisväärset tööd 2020. aastal, mida iseloomustavad COVID-19 pandeemia puhkemisest tingitud traagilised tagajärjed.

Raportöör tunnustab ombudsmani väsimatuid pingutusi, mille eesmärk on tugevdada ELi institutsioonide, organite, asutuste ja ametite läbipaistvust, aruandekohustust ja usaldusväärset, et kaitsta kodanike põhiõigusi.

Raportöör tunneb heameelt selle üle, et ombudsman tuletas meelde, et just keerulistel aegadel on vaja kõrgeimaid hea halduse standardeid veenmaks ja rahustamiseks üldsust, et võetud meetmed on õiged ja neid rakendatakse nõuetekohaselt.

Samas on raportöör sügavalt mures, et ELi riigihanke-eeskirjad ei ole piisavalt ranged ja selged, et vältida huvide konflikte, nagu ombudsman oma töös välja tõi.

See on eriti murettekitav, kuna EL kavandab taasterahastu „NextGenerationEU“ raames enneolematute kulutuste ja investeeringute perioodi, mis loob ka olulisi sidemeid erasektoriga. Raportöör rõhutab, et täielik läbipaistvus ja rangeimad eetikanormid kõigi vastuvõetavate otsuste alusena on seetõttu veelgi olulisemad, et vältida tulevasi huvide konflikte ja korrupsioonijuhtumeid.

Raportöör kritiseerib komisjoni, kes ei ole esitanud piisavaid selgitusi oma COVID-19 kriisi ajal tehtud töö põhielementide, eelkõige erakorraliste riigihangetega seotud otsuste tegemise kohta, ning keeldub tagamast ka täielikku läbipaistvust kõigi COVID-19 vaktsiinide uurimise, arendamise, ostmise ja levitamise üksikasjade kohta, mis sisalduvad eelostulepingutes ja farmaatsiaettevõtete sõlmitud ostulepingutes.

Ta peab vastuvõetamatuks ka seda, et nõukogu otsustusprotsessi mõjutab endiselt tõsine läbipaistvuse puudumine ning et nõukogu takistab kodanike otsest ja õigeaegset juurdepääsu tema seadusandlikele dokumentidele õigusloomeprotsessi ajal.

Raportöör tuletab meelde, et Euroopa Kohus sätestas, et avalikustamise ja läbipaistvuse põhimõtted on ELi õigusloomeprotsessi lahutamatu osa ning läbipaistvuse ja teabe puudumine nõrgendab kodanike usaldust ELi õigusloomeprotsessi kui terviku õiguspärasuse vastu.

Raportöör rõhutab, et täielik läbipaistvus ELi õigusloomeprotsessi kõigis etappides on

ülioluline, et kaitsta kodanike demokraatlikke õigusi, võimaldades neil oma valitud esindajatelt ja valitsustelt aru pärida.

Raportöör väljendab heameelt selle üle, et ombudsmani 2020. aasta uurimiste tulemusena on võimaldatud üldsusele juurdepääs laiemat avalikku huvi pakkuvatele dokumentidele, hoolimata sellest, et ELi kohaldatavad õigusaktid on tõsiselt vananenud ja takistavad ombudsmani tegevust selles küsimuses. Raportöör on veendunud, et tuleb tagada täielik läbipaistvus ja täielik üldsuse juurdepääs ELi institutsioonide valduses olevatele dokumentidele ning et määruse (EÜ) nr 1049/2001 läbivaatamine peab toimuma ilma edasise viivitusega.

Raportöör väljendab heameelt ombudsmani korduva pühendumuse üle hoida ära pöörduksejuhtumid.

Samuti soovib ta kiita ombudsmani tema töö eest mitme olulise uurimise raames, mis on seotud keskkonnaküsimusi käsitlevate otsuste tegemise läbipaistvusega, näiteks komisjoni tavade kohta pestitsiidides kasutatavate toimeainete heakskiitmisel ning ELi ja Mercosuri kaubanduslepingu kohta.

Ombudsmani järeldused tugevdavad raportööri seisukohta.

Raportöör on seisukohal, et pestitsiidides kasutatavate toimeainete puhul peab komisjon tagama täiesti läbipaistva ja ilma huvide konfliktideta hindamise ja heakskiitmise protsessi ning hoiduma pestitsiidides kasutatavate toimeainete heakskiitmisest, kui on tuvastatud kriitilise tähtsusega probleemseid valdkondi või kasutamise ohtlikkus või kui on vaja täiendavaid andmeid, mis kinnitavad nende ohutust, võttes arvesse pestitsiidide kasutamise niigi tõsiseid tagajärgi inimeste tervisele ja keskkonnale.

Lisaks on raportöör veendunud, et komisjon peab võtma kohustuse lõpetada hiljemalt 2035. aastaks kõigi sünteetiliste pestitsiidide kasutamine, keelama viivitamata ELis keelustatud pestitsiidide ekspordi ja peatama väljaspool ELi toodetud selliste toiduainete impordi, mille tootmisel on kasutatud neid ohtlikke kemikaale.

ELi–Mercosuri kaubanduslepingu puhul kinnitab komisjoni haldusomavoli suutmatust enne selle lepingu üle peetavate läbirääkimiste lõpetamist viia lõpule kestlikkusele avalduva mõju hindamine, rikkudes komisjoni enda suuniseid kestlikkusele avalduva mõju hinnangute kasutamise kohta ja Euroopa Liidu lepingu artiklis 21 sätestatud põhimõtteid, ning asjaolu, et kogu läbirääkimiste protsessi kahjustas pöördumatult asjakohase ja ajakohastatud teabe puudumine võimaliku sotsiaalse, keskkonnavalase ja majandusliku mõju kohta.

Raportööri sõnul on see aspekt veel üks põhjus ELi–Mercosuri kaubanduslepingu vastuvõtmise peatamiseks.

**TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA
VASTUTAVAS KOMISJONIS**

Vastuvõtmise kuupäev	2.12.2021
Lõpphääletuse tulemus	+: 23 -: 10 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Alex Agius Saliba, Andris Ameriks, Marc Angel, Margrete Auken, Jordan Bardella, Alexander Bernhuber, Markus Buchheit, Ryszard Czarnecki, Rosa D'Amato, Francesca Donato, Eleonora Evi, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Mario Furore, Gianna Gancia, Ibán García Del Blanco, Vlad Gheorghe, Peter Jahr, Radan Kanev, Stelios Kypouropoulos, Cristina Maestre Martín De Almagro, Dolors Montserrat, Ulrike Müller, Sira Rego, Frédérique Ries, Monica Semedo, Massimiliano Smeriglio, Yana Toom, Tatjana Ždanoka, Kosma Złotowski
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Asim Ademov, Angel Dzhambazki, Demetris Papadakis, Anne-Sophie Pelletier

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

23	+
ID	Jordan Bardella, Markus Buchheit, Gianna Gancia
NI	Francesca Donato, Mario Furore
Renew	Vlad Gheorghe, Ulrike Müller, Frédérique Ries, Monica Semedo, Yana Toom
S&D	Alex Agius Saliba, Andris Ameriks, Marc Angel, Ibán García Del Blanco, Cristina Maestre Martín De Almagro, Demetris Papadakis, Massimiliano Smeriglio
The Left	Anne-Sophie Pelletier, Sira Rego
Verts/ALE	Margrete Auken, Rosa D'Amato, Eleonora Evi, Tatjana Ždanoka

10	-
ECR	Ryszard Czarnecki, Angel Dzhambazki, Kosma Złotowski
PPE	Asim Ademov, Alexander Bernhuber, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Peter Jahr, Radan Kanev, Dolors Montserrat

1	0
PPE	Stelios Kympouropoulos

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu